

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціологія»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	
Освітньо-професійна програма	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти
Кафедра	Кафедра права, професійної та соціально-гуманітарної освіти
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Боднар Алла Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент https://pdatu.edu.ua/personal/nesterenko-valerij-anatolijovich.html?ml=1 Електронна пошта: bodnara@pdatu.edu.ua Циганюк Микола Анатолійович, кандидат історичних наук https://pdatu.edu.ua/personal/tsyhaniuk-mykola-anatoliiovych.html?ml=1 Електронна пошта: cyhaniukma@pdatu.edu.ua Нестеренко Валерій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент https://pdatu.edu.ua/personal/nesterenko-valerij-anatolijovich.html?ml=1 Електронна пошта: nesterenko66@ukr.net
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення дисципліни	Ефективність засвоєння змісту навчальної дисципліни «Соціологія» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями з права, історії, філософії. При цьому засвоєння матеріалу дисципліни буде продуктивнішим при вивченні її складових паралельно з курсом «Політологія».
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально відноситимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації

	у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg, http://surl.li/foccn Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
3. Мета навчальної дисципліни	
Осмислення студентами тих корінних змін, які відбуваються в нашому суспільстві на початку третього тисячоліття, допомогти їм знайти своє місце в соціальному житті, навчити самостійно співставляти різні точки зору на соціальні проблеми і виробити власне світоглядне відношення до сутності соціального життя, проблем соціальної структури суспільства, соціальної стратифікації та мобільності; сформувати навички наукового аналізу соціальних явищ та процесів.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Предмет, об'єкт та завдання навчальної дисципліни «Соціологія»	
Тема 2. Історія розвитку соціології	
Тема 3. Суспільство а його типи	
Тема 4. Соціальна стратифікація і соціальна мобільність	
Тема 5. Соціологія особистості.	

Тема 6. Етнічна соціологія та її категорії
Тема 7. Соціологія конфлікту
Тема 8. Соціологія освіти, науки, культури
Тема 9. Конкретно-соціологічні дослідження та їх типи
5. Перелік питань, що виносяться для самостійної роботи
1. Предмет і завдання соціології. Її місце в системі наук.
2. Основні етапи розвитку соціологічної думки.
3. Класичні соціологічні теорії (О. Конт, К. Маркс, М. Вебер, Е. Дюркгайм).
4. Сучасні соціологічні теорії (структурний функціоналізм, символічний інтеракціонізм, теорія конфлікту).
5. Соціальна структура суспільства: елементи, ознаки, види
6. Соціальні інститути: визначення, функції, приклади.
7. Соціалізація особистості: етапи, агенти, значення.
8. Соціальні норми та соціальний контроль.
9. Соціальна стратифікація і соціальна мобільність.
10. Соціальні спільноти та групи: класифікація, характеристики, функції.
11. Масова та індивідуальна поведінка: натовп, маси, публіка.
12. Культура і суспільство: структура культури, субкультури, контркультури.
13. Девіантна поведінка: види, причини, соціальний контроль.
14. Соціальні конфлікти: типи, причини, шляхи розв'язання.
15. Соціальні процеси: інтеграція, диференціація, модернізація.
16. Соціологія особистості: особистість як соціальна категорія.
17. Соціологія сім'ї: структура, функції, сучасні проблеми.
18. Вибори та їх класифікація. Типологія виборчих систем
19. Соціологія освіти: роль освіти у суспільстві, проблеми рівності доступу.
20. Соціологія економіки: ринок, праця, нерівність.
21. Соціологія релігії: основні підходи, функції релігії в суспільстві.
22. Соціологія масової комунікації та медіа: роль ЗМІ у формуванні громадської думки.
23. Соціальні зміни і розвиток: революція, реформа, еволюція.
24. Методи соціологічних досліджень: спостереження, опитування, аналіз документів.
25. Соціальні проблеми сучасного суспільства (безробіття, бідність, міграція, конфлікти).
6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:
7. Види навчальних занять
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), практичні заняття (ПЗ), самостійна робота (СР).
8. Методи навчання
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії); метод використання життєвого досвіду; методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висунування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання), написання філософських есе, диспути.
9. Методи та критерії оцінювання

9.1 Критерії оцінювання

В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.

У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може 100 балів (якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік). Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі.

Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних, лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»<https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201>

9.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання, розрахункові завдання, навчальні проекти), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), індивідуальні завдання, самоконтроль, самоаналіз, підготовка тез та виступи на конференціях.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання	Навчальний процес потребує наступних засобів навчання: – мультимедійне обладнання; – комп'ютерна система та мережа; – роздатковий ілюстративний матеріал лекцій; – презентаційний матеріал лекцій; – методичні вказівки до виконання семінарських і практичних робіт.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	1. Закон України «Про політичні партії в Україні». http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2365-14 2. Закон України «Про громадські об'єднання». http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17 3. Сайт Верховної Ради України. http://zakon1.rada.gov.ua 4. Реєстр політичних партій. http://www.minjust.gov.ua/parties 5. Бібліотеки та інформаційні центри України. http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html 6. Електронні бібліотеки. http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html 7. http://i-soc.com.ua/ - Інститут соціології України 8. https://niss.gov.ua/ - Національний інститут стратегічних досліджень України 9. https://ipiend.gov.ua/?mid=8 - Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України.